

Nr 72.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa, m. m.; given Stockholms slott den 1 februari 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316); *dels ock* bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås Sveriges anslutning till en av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagen konvention angående importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär ävensom av anslutningen betingade ändringar i gällande tulltaxeförordning och tulltaxa.

Förslag

till

förrordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316).

Härigenom förordnas, att 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

5 §.

Tullfrihet åtnjutes för:

Tullfrihet åtnjutes för:

u) naturalier, etnografiska och kulturhistoriska föremål, infattade målningar, ritningar eller teckningar, andra bilder, anatomiska modeller, gipsavgjutningar samt avbildningar, därest föremålen äro avsedda för offentlig samling eller för undervisningsanstalt; ävensom handskrifter;

u) för samlingar avsedda naturalier samt anatomiska, etnografiska och kulturhistoriska föremål, ej ämnade att återförsäljas; infattade målningar, ritningar eller teckningar, andra bilder, mönster, modeller, gipsavgjutningar samt avbildningar, därest föremålen äro avsedda för offentlig samling eller för undervisningsanstalt eller vetenskaplig institution; handskrifter; ävensom vetenskapliga instrument och apparater i den mån Konungen förordnar därom;

y) varor, som avses i konventionen den 11 oktober 1933 för underlättande av det internationella utbytet av undervisningsfilm, i den mån Konungen förordnar, att tullfrihet för sådana varor skall äga rum;

y) framkallad fotografisk film, skioptikonbilder, grammofonskivor samt annan liknande åskådnings- och ljudåtergivningsmateriel med undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär ävensom journalfilm av aktuellt värde, allt i den mån Konungen förordnar därom;

z) tryckalster, härunder inbegripna kartor, planschverk samt med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, vilka tryckalster, äro ämnade att här i riket kostnadsfritt utdelas, ävensom bilder, dioramor, klichéer, skioptikonbilder och, i den mån Konungen därom förordnar, framkallad kinematografisk film. allt

z) tryckalster, härunder inbegripna med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, ävensom bilder, dioramor, klichéer, skioptikonbilder och, i den mån Konungen därom förordnar, framkallad kinematografisk film, allt dock på villkor, att varorna hava till syfte att göra reklam för resor eller studier i främmande län-

¹ Senaste lydelse se 1950:193.

Nuvarande lydelse:

dock på villkor, att varorna hava till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder; *samt*

Föreslagen lydelse:

der eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder;

ä) kataloger över böcker och publikationer, saluförda av i utlandet etablerade förläggare och bokhandlare, samt över åskådnings- och ljudåtergivningsmateriel, som i y) avses; *samt*

ö) varor av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär, tydligen avsedda för hjälp åt blinda och inkommande till institutioner eller organisationer för de blindas välfärd.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1952.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 februari
1952.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med cheferna för utrikes-, ecklesiastik- och handelsdepartementen anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, följande.

Under de senaste åren har inom Förenta Nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur (Unesco) pågått arbete för att undanröja vissa hinder för det internationella utbytet av varor, avsedda för undervisnings-, vetenskapliga och kulturella ändamål. Sålunda uppdrog Unescos generalkonferens vid möte i Beirut år 1948 åt organisationens generaldirektör att utarbeta förslag till ett internationellt avtal angående import av böcker, tidningar och tidskrifter. Ett sådant förslag utarbetades också och framlades vid de år 1949 i Annecy hållna förhandlingarna rörande anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet, General Agreement on Tariffs and Trade (GATT). Vid förhandlingarna tillsattes ett särskilt utskott, som föreslog, att Unesco självt skulle ta initiativ till ett avtal om lätnader, särskilt i tullhänseende, vid import av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell materiel. Utskottet utarbetade även ett förslag till dylikt avtal, vilket förslag utan förbindelse från i tullförhandlingarna deltagande stater överlämnades till Unescos generaldirektör.

Det i Annecy utarbetade förslaget diskuterades sedan på ett i Unescos regi hållet expertmöte i Genève under mars 1950. Sverige representerades därvid av en observatör. Vid expertmötet utarbetades på grundval av Annecy-förslaget ett reviderat förslag till avtal, benämnt »Draft agreement on the importation of educational, scientific and cultural materials».

Sedan vidare Europarådets ministerkommitté vid sammanträde den 31 mars 1950 uttalat, att rådets medlemsstater borde stödja Unescos pågående strävanden att åstadkomma importlätnader på ifrågavarande område samt för sina delegationer till Unescos femte ordinarie möte i Florens framhålla den vikt, rådets rådgivande församling fäste vid att ett tillfredsställande avtal i ämnet antoges, beslöt Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 å mötet i Florens att antaga en konvention, benämnd »Agreement on the importation of educational, scientific and cultural materials». Den av Kungl. Maj:t

utsedda delegation, som representerade Sverige vid mötet, röstade enligt erhållen instruktion för konventionens antagande. Konventionen överensstämmer med det vid expertmötet i Genève utarbetade förslaget utom beträffande vissa formella jämkningar i ordalydelsen.

I skrivelse den 23 september 1950 har *svenska unescokommittén* till Kungl. Maj:ts avgörande överlämnat frågan om ratificering från Sveriges sida av ifrågavarande konvention.

Texten till konventionen i svensk översättning torde såsom bilaga få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende (*Bilaga*). Den engelska texten torde, därest behov därav skulle yppas under riksdagsbehandlingen, få av finansdepartementet överlämnas till vederbörande utskott.

Konventionen omfattar företal, aderton artiklar (Artikel I—XVIII), fem bilagor (bilaga A—E) och ett tilläggsprotokoll. I fråga om konventionens innehåll må här anföras följande.

Konventionens materiella bestämmelser återfinnas huvudsakligen i artiklarna I—III. Enligt artikel I skall tullfrihet åtnjutas vid import av böcker, publikationer och dokument enligt närmare specifikation i bilaga A samt för materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär enligt närmare specifikation i bilaga B (konstverk och kollektionsföremål av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär), bilaga C (bild- och ljudmateriel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär), bilaga D (vetenskapliga instrument och apparater) och bilaga E (materiel för blinda). Artikel II handlar om licens- och valutatilldelning vid import av böcker, publikationer, artiklar för blinda och annan materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär. Artikel III berör frågan om lättnader i tull- och licenshänseende för sådan materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär, som införes för att förevisas vid offentlig utställning och därefter återutföras. Beträffande det närmare innehållet i artiklarna I—III torde få hänvisas till remissyttrandena i ärendet.

Enligt artikel VI har konventionen icke avseende å copyright, firmamärken eller patent. Handläggning av tvister behandlas i artiklarna VII och VIII. Frågor om undertecknande, ratifikation och godkännande behandlas i artiklarna IX och X. Enligt artikel XI skall konventionen träda i kraft den dag, då Förenta Nationernas generalsekreterare erhållit instrument rörande ratifikation eller godkännande från tio stater. Enligt artikel XII skola de stater, vilka redan äro anslutna till konventionen vid dess ikraftträdande, vidtaga alla erforderliga åtgärder för konventionens fulla tillämpning inom sex månader efter ikraftträdandet; i fråga om senare anslutande stater skola motsvarande åtgärder vidtagas inom tre månader från deponerandet av ratifikationsinstrument. Sedan konventionen varit i kraft två år kan enligt artikel XIV varje ansluten stat uppsäga densamma. Uppsägningen träder i kraft ett år efter deposition av uppsägningsinstrument hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Revision av konventionen kan enligt artikel XVI begäras av en tredjedel av de anslutna staterna. Tilläggsprotokollet har till-

kommit i syfte att underlätta Amerikas förenta staters anslutning till konventionen.

Yttranden ha i ifrågavarande ärende avgivits den 27 april och den 9 november 1950 av generaltullstyrelsen, den 3 maj 1950 av statens handels- och industrikommission, den 4 maj 1950 av valutakontoret och den 25 april 1950 av t. f. chefen för statens biografbyrå.

Generaltullstyrelsens yttrande den 9 november 1950 hänför sig till den av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagna slutliga konventionstexten. Övriga yttranden hänföra sig till det vid expertmötet i Genève utarbetade och med den slutliga konventionstexten i stort överensstämmande avtalsförslaget.

Generaltullstyrelsen har för sin del icke haft något att erinra mot sådan ändring av vederbörliga författningsbestämmelser, som skulle erfordras för en ratificering från svensk sida av föreliggande konvention. Styrelsen har vidare anfört följande.

Endast artikel I jämte bilaga (Annex) och artikel III synas beröra frågor, som falla under tullverkets verksamhetsområde.

ARTIKEL I.

Enligt denna artikel skulle de fördragsslutande staterna förpliktiga sig att icke påföra tull eller i samband därmed andra avgifter vid införsel av

a) böcker, publikationer och dokument,
 b) materiel av undervisande, vetenskaplig och kulturell karaktär, som är upptagen i bilagan till den föreslagna överenskommelsen och som har framställts hos annan fördragsslutande stat med iakttagande av de villkor, som föreskrivas i bilagan.

De varuslag, som avses i artikeln, äro närmare specificerade under sektionerna A—E i den till utkastet fogade bilagan (Annex).

A. Böcker, publikationer och dokument.

(i) Tryckta böcker.

Dessa äro i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning upptagna under *dels* stat. nr 878—880 (böcker, tryckta, ej särskilt nämnda), med tullfrihet, *dels* stat. nr 888 (planschverk, ävensom för barn avsedda bilder- och målarböcker, med eller utan text, även av spånadsvara), med tull av 100 kr. för 100 kg. [Beträffande vissa planschverk, för vilka tullfrihet åtnjutes enligt 5 § z) tulltaxeförordningen, se nedan under punkterna (v) och (vi).]

Den begärda tullfriheten för ovan nämnda, till stat. nr 888 hänförliga böcker, synes kunna ernås genom att varuslagen utgå ur rubriktextern vid nämnda stat. nr, varigenom ifrågavarande böcker komma att falla under stat. nr 878—880, med tullfrihet.

(ii) Tidningar och tidskrifter.

Tidningar och tidskrifter äro i tulltaxan upptagna under stat. nr 882, med tullfrihet. För den begärda tullfriheten erfordras således ingen ändring i tulltaxan.

(iii) *Böcker och dokument, som framställts genom mångfaldigande på annat sätt än genom tryckning.*

Böcker, framställda genom duplicering, hänföras till stat. nr 878—880, med tullfrihet. På enahanda sätt framställda dokument hänföras, i den mån de icke utgöra böcker, till tryckalster, ej särskilt nämnda. Enär med här avsedda dokument icke skulle avses sådana, som utgivits av eller för privat affärsföretag huvudsakligen i reklamsyfte, torde i denna punkt angivna dokument bliva hänförliga till stat. nr 891, med tullfrihet. För tullfrihet, som begäres enligt denna punkt, skulle alltså ej erfordras ändring i tulltaxan.

(iv) *Officiella statliga publikationer, d. v. s. officiella, parlamentariska och administrativa dokument, som utgivits i ursprungslandet.*

Här nämnda dokument tulltaxeras, därest de ej utgöras av till stat. nr 878—880 hänförliga, tullfria böcker, till stat. nr 891, med tullfrihet. För tillgodoseendet av önskemålet om tullfrihet för i denna punkt upptagna varuslag erfordras alltså icke någon tulltaxeändring.

(v) *Resereklamplakat och reselitteratur (broschyrer, vägvisare, tidtabeller, prospekt och liknande publikationer), illustrerade eller icke, härunder inbegripna sådana, som utgivits av privata affärsföretag, vilkas uppgift är att stimulera till resor i främmande länder.*

(vi) *Publikationer, avsedda att stimulera intresset för studier i främmande länder.*

Enligt 5 § z) tulltaxeförordningen (senaste lydelse, se SFS 1950:193) åtnjutes tullfrihet för tryckalster, härunder inbegripna kartor, planschverk samt med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, vilka tryckalster äro ämnade att här i riket kostnadsfritt utdelas, ävensom bilder, dioramor, klichéer, skioptikonbilder och, i den mån Konungen därom förordnar, framkallad kinematografisk film, allt dock på villkor, att varorna hava till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder. För framkallad kinematografisk film må tullfrihet enligt 5 § z) tulltaxeförordningen åtnjutas, därest filmen

införes från land, som är anslutet till överenskommelsen den 16 juni 1949 om provisorisk tillämpning av förslaget till tullkonvention för turisttrafik;

utgöres av dokumentärfilm med en bredd av högst 16 millimeter och en längd av högst 500 meter; samt

är avsedd att förevisas kostnadsfritt.

Ett biträdande av förslaget om tullfrihet för i punkterna (v) och (vi) avsedda varuslag synes ej erfordra annan författningsändring än en jämkning av texten vid förenämnda 5 § z) tulltaxeförordningen.

(vii) *Manuskript, maskinskrift härunder inbegripnen.*

För handskrifter medgives tullfrihet enligt 5 § u) tulltaxeförordningen. Författningsändring erfordras sålunda ej vid en eventuell svensk anslutning till överenskommelsen.

(viii) *Kataloger över böcker och publikationer, saluförda av förläggare eller bokhandlare, som äro etablerade utanför importlandet.*

- (ix) *Kataloger över film och annan åskådningsmateriel samt ljudåtergivningsmateriel av undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, då katalogerna utgivits av eller för Förenta Nationerna, UNESCO eller andra fackorgan inom Förenta Nationerna.*

Kataloger hänföras, om de äro försedda med svensk text, till stat. nr 890, med tull av 75 kr. för 100 kg, och i annat fall till stat. nr 891, med tullfrihet. Vad beträffar tullfrihet för här avsedda, tullbelagda kataloger synes sådan lämpligast kunna åvägabringas genom att katalogerna upptagas bland varor, som enligt 5 § tulltaxeförordningen åtnjuta tullfrihet.

- (x) *Musiknoter i manuskript samt tryckta eller på annat sätt än genom tryckning mångfaldigade musiknoter.*

Musiknoter i manuskript anses utgöra handskrifter och åtnjuta därför tullfrihet enligt 5 § u) tulltaxeförordningen. Tryckta musiknoter äro upptagna i stat. nr 881, med tullfrihet. För den punkten begärda tullfriheten erfordras alltså icke någon ändring i tulltaxeförordningen eller tulltaxan.

- (xi) *Geografiska, hydrografiska eller astronomiska kartor och kort.*

Kartor med svensk text äro upptagna under stat. nr 885, med tull av 150 kr. för 100 kg., övriga kartor under stat. nr 886, med tullfrihet. Ett tillmötesgående av önskemålet om tullfrihet för här avsedda tullbelagda kartor förutsätter, att kartor med svensk text och med reklamtryck till högst 25 procent av utrymmet göras tullfria.

- (xii) *Byggnads-, industri- och ingenjörssritningar och utkast samt reproduktioner därav, som äro avsedda att begagnas för studieändamål vid undervisningsanstalter och vetenskapliga institutioner, vilka av vederbörande myndighet i importlandet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar.*

Oinfattade ritningar och kopior därav hänföras till stat. nr 2083, med tullfrihet. Infattade ritningar draga den för ramen bestämda tullen eller åtnjuta tullfrihet enligt 5 § u) tulltaxeförordningen, om de äro avsedda för offentlig samling eller för undervisningsanstalt. Tullfrihet för här nämnda tullbara varor torde kunna åvägabringas genom att de upptagas bland varor, som enligt 5 § u) tulltaxeförordningen åtnjuta tullfrihet.

B. Konstnärsarbeten och föremål för samlingar med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär.

- (i) *Målningar och teckningar, härunder inbegripna handgjorda kopior därav på duk, papper, papp, oädel metall, trä eller glas men icke dekorerade varor.*

Oinfattade målningar (tavlor), alla slag, samt teckningar hänföras till stat. nr 2083, med tullfrihet. Infattade målningar och teckningar draga den för ramen bestämda tullen eller åtnjuta tullfrihet enligt 5 § u) tulltaxeförordningen, om de äro avsedda för offentlig samling eller för undervisningsanstalt. Enligt förslaget skall i punkten upptagna målningar och teckningar vara tullfria, oberoende av förekomsten av ramar. Av den remissen när-

slutna rapporten från UNESCO:s expertmöte i Genève den 1—15 mars 1950 (punkt 26) framgår emellertid, att medlemsstaterna själva finge bestämma, huruvida ramarna skulle tullbeläggas eller icke.

För anpassning till önskemålet i denna punkt, att tullfrihet under alla förhållanden lämnas för i punkten avsedda målningar och teckningar, erfordras sådan ändring i tulltaxan (anm. till stat. nr 2083), att beträffande i ramar infattade målningar och teckningar endast ramarna skola beläggas med tull.

(ii) *Handgjorda avtryck, som framställts av handgraverade eller handetsade block, plattor eller annat material, och som signerats och numrerats av konstnären.*

Dylika bilder, anbragta å papp eller papper, äro hänförliga till stat. nr 888, med tull av 100 kr. för 100 kg. Å annat material anbragta bilder tulltaxeras efter materialets beskaffenhet.

Om tullfrihet för här avsedda varuslag synes kunna stadgas i anmärkning till stat. nr 888.

(iii) *Originalarbeten av bildhuggarkonst, även i relief eller i intaglio, med undantag av masstillverkade kopior och produkter av vanligt hantverk med kommersiell karaktär.*

Ifrågavarande originalarbeten tulltaxeras enligt stat. nr 2083, med tullfrihet. Ändring i tulltaxan erfordras således ej för tillgodoseendet av den i punkten avsedda tullfriheten.

(iv) *Föremål för samlingar och konstföremål, som äro avsedda för offentliga gallerier och muséer och andra offentliga institutioner, vilka av vederbörande myndighet i importlandet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar, under förutsättning att artiklarna icke äro avsedda att återförsäljas.*

Tullfrihet åtnjutes enligt 5 § u) tulltaxeförordningen för naturalier, etnografiska och kulturhistoriska föremål, infattade målningar, ritningar och teckningar, andra bilder, anatomiska modeller, gipsavgjutningar samt avbildningar, därest föremålen äro avsedda för offentlig samling eller för undervisningsanstalt. För samlingar avsedda frimärken äro upptagna i stat. nr 884, med tullfrihet. Den i punkten föreslagna tullfriheten synes falla inom ramen för nu gällande bestämmelser.

(v) *Samlingar och föremål för samlingar inom sådana vetenskapliga områden som anatomi, zoologi, botanik, mineralogi, paleontologi, arkeologi och etnografi, under förutsättning att artiklarna icke äro avsedda att återförsäljas.*

För i denna punkt nämnda föremål åtnjutes redan nu i allmänhet tullfrihet. Föremål, som äro tullbelagda, kunna beredas tullfrihet genom komplettering av 5 § tulltaxeförordningen.

(vi) *Antikviteter (föremål, som äro över 100 år gamla).*

Dessa tulltaxeras efter sin beskaffenhet och bliva därigenom i allmänhet belagda med tull. Tullfrihet synes kunna beredas ifrågavarande antikvite-

ter genom komplettering av 5 § tulltaxeförordningen eller genom införande av ny rubrik i tulltaxan.

C. Askådnings- och ljudåtergivningsmateriel med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär.

- (i) *Film, filmremsor, mikrofilm och skioptikonbilder med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, då varorna införs av organisationer, härunder inbegripna radioföretag, vilka av vederbörande myndighet i importlandet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar, under förutsättning att varorna uteslutande äro avsedda att förevisas av dessa organisationer eller av andra offentliga eller privata institutioner eller sällskap med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, vilka godkänts av ovannämnda myndighet.*

Enligt 5 § y) tulltaxeförordningen åtnjutes tullfrihet för varor, som avses i konventionen den 11 oktober 1933 för underlättande av det internationella utbytet av undervisningsfilm, i den mån Konungen förordnar, att tullfrihet för sådana varor skall äga rum. I 36 a § tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen har Kungl. Maj:t föreskrivit de villkor, under vilka tullfrihet enligt ovannämnda paragraf må medgivas för framkallad fotografisk film jämte därtill hörande gramfonplattor ävensom ljudfilm och andra liknande anordningar för återgivande av ljud.

Tullfrihet under viss tid kan enligt 8 § 1. a tulltaxeförordningen medgivnas för varor, som inkomma för att användas vid bl. a. tillfälliga föreläsningar och som äro avsedda att därefter återutföras.

Röntgenfilm hänföres till stat. nr 543: 1, med tullfrihet. Andra här omhandlade varor, vilka icke införs enligt 5 eller 8 § tulltaxeförordningen, tulltaxeras sålunda: Framkallad film enligt stat. nr 544: 1—2, med tull av 1 580 kr. för 100 kg, och skioptikonbilder enligt stat. nr 1302, med tull av 70 kr. för 100 kg.

Tullfrihet för i denna punkt nämnd materiel synes kunna åstadkommas genom utvidgning av bestämmelserna i 5 § y) tulltaxeförordningen. Jämför ovan under A (vi).

- (ii) *Journalfilm (med eller utan tonspår), som visar händelser, vilka vid tiden för införseln ha aktuellt värde, och som importerats antingen som negativ (exponerat och framkallat) eller som positiv (kopierat och framkallat), under förutsättning att den tullfria införseln må kunna begränsas till två kopior av varje film för kopieringsändamål.*

Framkallad fotografisk film hänföres till stat. nr 544: 1, med tull av 1 580 kr. för 100 kg.

Tullfriheten kan tillgodoses genom att här nämnd journalfilm intages under 5 § tulltaxeförordningen.

- (iii) *Ljudåtergivningsmateriel av undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, avsedd att uteslutande användas i offentliga eller privata institutioner eller sällskap med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, härunder inbegripna radioföretag, vilka av vederbörande myndighet i importlandet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar.*

Grammofonskivor med allenast intalad text, avsedda för språkundervisning, hänförs till stat. nr 1992, med tullfrihet. Andra grammofonskivor hänförs till stat. nr 1992: 2, med tull av 50 kr. för 100 kg. Inspelad tråd torde hänförs till stat. nr 1402, med tull av 9 kr. för 100 kg, och inspelade band äro vanligen av sådan beskaffenhet att de bliva hänförliga till stat. nr 877, med tull av 50 kr. för 100 kg, eller stat. nr 2040: 19, med tull av 15 % av värdet. Beträffande gällande bestämmelser för införsel av film, se ovan under sektion C punkt (i).

I denna punkt förtecknad materiel kan för åvägabringande av tullfrihet upptagas under 5 § tulltaxeförordningen.

- (iv) *Film, filmremсор, mikrofilm och ljudåtergivningsmateriel med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär och framställda av Förenta Nationerna, UNESCO eller andra fackorgan inom Förenta Nationerna.*

Beträffande nu utgående tull, se punkterna (i), (ii) och (iii).

I § 7 konventionen rörande Förenta Nationernas privilegier och immuniteter, till vilken Sverige anslutit sig, återfinnas bestämmelser bland annat därom, att Förenta Nationerna skola vara befriade från tullavgifter samt icke vara underkastade bestämmelser rörande in- och utförsel förbud eller in- och utförselbegränsningar i fråga om varor, som införs eller utförs av Förenta Nationerna för tjänstebruk (pour son usage officiel). Därvid gäller emellertid, att varor, som införts under åtnjutande av sådana förmåner, icke må försälas i införsellandet annat än på sådana villkor, som godkännas av detta lands regering. Förenta Nationerna skola vidare vara befriade från tullavgifter samt icke vara underkastade bestämmelser rörande in- och utförsel förbud eller in- och utförselbegränsningar i fråga om Förenta Nationernas publikationer.

För åvägabringande av tullfrihet av ovan nämnda tullbara varor kunna desamma upptagas under 5 § tulltaxeförordningen.

- (v) *Mönster, modeller och väggplanscher, avsedda att användas uteslutande för demonstrations- och undervisningsändamål i offentliga eller privata institutioner med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, vilka av vederbörande myndighet i importlandet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar.*

Bilder, anatomiska modeller, gipsavgjutningar samt avbildningar, avsedda för offentlig samling eller för undervisningsanstalt, äro tullfria jämlikt 5 § u) tulltaxeförordningen.

Åvägabringande av tullfrihet för sådana varor, som icke åtnjuta tullfrihet enligt 5 § u) tulltaxeförordningen, kan ske genom utvidgning av detta författningsrum.

D. Vetenskapliga instrument och apparater.

Under D upptagas vetenskapliga instrument och apparater, uteslutande avsedda för undervisningsändamål eller rent vetenskaplig forskning på villkor:

- (a) att instrumenten och apparaterna inkomma till offentliga eller privata institutioner med vetenskaplig eller undervisande karaktär, vilka av vederbörande myndighet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar, samt att de användas under kontroll av dessa institutioner;

(b) att instrument eller apparater av samma eller liknande slag icke tillverkas i införsellandet.

Här avsedda apparater och instrument hänföras i regel till stat. nr, där tull utgår efter viss procent av varuvärdet.

För instrument, som inresande utövare av vetenskap medför i och för sin yrkesutövning eller vilka för sådant ändamål med särskild lägenhet inkomma till honom, åtnjutes tullfrihet enligt 5 § f) tulltaxeförordningen, därest de äro avsedda att av honom användas under tillfälligt uppehåll i riket samt tullanstalten icke med hänsyn till deras mängd eller beskaffenhet finner (temporär) tullfrihet böra medgivnas allenast på sätt i 8 § 1 mom. sägs. I denna paragraf stadgas även om tullfrihet under viss tid för bl. a. varor, som inkomma för att användas vid tillfälliga föreläsningar och därefter återutföras.

Om tullfrihet för samtliga omhandlade varuslag, som införas under i punkten angivna villkor, torde kunna stadgas i 5 § tulltaxeförordningen.

E. För blinda avsedda artiklar.

(i) *Böcker, publikationer och dokument av alla slag i s. k. blindskrift.*

S. k. blindskrift är upptagen under stat. nr 883, med tullfrihet. Ändring av gällande bestämmelser erfordras ej för tillgodoseende av den enligt punkten föreslagna tullfriheten.

(ii) *Andra artiklar, speciellt utformade för undervisande, vetenskaplig eller kulturell hjälp åt blinda, under förutsättning att artiklarna införas direkt av sådana institutioner eller organisationer för de blindas välfärd, som av vederbörande myndighet medgivits rätt till tullfri införsel av ifrågavarande artiklar.*

Här avsedda artiklar tulltaxeras för närvarande enligt beskaffenheten och kunna bliva hänförliga till ett stort antal olika stat. nr, med eller utan tullfrihet. Materiel för återgivande av ljud behandlas ovan under C, punkt (iii), och torde kunna inrymmas under sistnämnda punkt, även då det inkommer för här avsett ändamål. Av apparater för ljudåtergivning hänföras gramfoner till stat. nr 1992: 1, med tull av 50 kr. för 100 kg, och magnetofoner och liknande apparater till nr 1889: 7, med tull av 10 procent av varuvärdet. Radiomottagningsapparater äro upptagna i nr 1885: 2, med tull av 20 procent av varuvärdet.

Införande av tullfrihet för i denna punkt avsedda artiklar, som icke kunna inrymmas under sektion C, punkt (iii), synes kunna genomföras genom komplettering av 5 § tulltaxeförordningen.

ARTIKEL III.

1. De fördragsslutande staterna åtaga sig att på allt sätt underlätta införseln av materiel med undervisande, vetenskaplig eller kulturell karaktär, som införes uteslutande i syfte att förevisas vid offentlig utställning i införsellandet och är avsedd att därefter återutföras. Dessa lättnader skola inbegripa beviljandet av erforderliga licenser ävensom befrielse från tullar samt inre skatter och avgifter av alla slag i samband med införseln, med undantag av avgifter, motsvarande den verkliga kostnaden för utförda tjänster.

2. Ingenting i denna artikel får förhindra myndigheterna i införsellandet

från att vidtaga sådana åtgärder, som må anses erforderliga för att säkerställa, att ifrågavarande materiel återutföres efter utställningens slut.

Enligt 8 § 1 a) tulltaxeförordningen medgives tullfrihet under viss tid för varor, som inkomma för att förevisas som utställningsföremål och där- efter återutföras. Tullfriheten förutsätter i regel, att varuhavaren hos tullverket deponerar enligt tulltaxan belöpande tull eller ställer säkerhet därför. Då fråga är om utställningar, som anordnats av statlig eller kommunal myndighet, kan dock tullfriheten åtnjutas mot avlämnande av skriftlig utfästelse, att varorna komma att inom föreskriven tid återutföras eller, i den mån så ej sker, inom samma tid, dock senast då de icke längre utgöra utställningsföremål, anmälas till förtullning. Utöver vad i ovannämnda 8 § 1 a) stadgats äger enligt 8 § 3) tulltaxeförordningen Konungen, under förutsättning av ömsesidighet, medgiva temporär tullfrihet för varor i överensstämmelse med artikel 18 i Konventionen den 22 november 1928 angående internationella utställningar. I 71 b § tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen har Kungl. Maj:t föreskrivit, att i stället för deposition eller säkerhet för belöpande tull skall godtagas av kommissarien för utställningen eller ombudet för vederbörande land avgiven skriftlig försäkran, att den tull, som kan komma att belöpa å vara, vilken ej återutföres inom föreskriven tid, varder erlagd.

Sedan generaltullstyrelsen beretts tillfälle till ytterligare granskning av handlingarna i ärendet har styrelsen, med överlämnande av förslag till författningsändringar, i skrivelse den 19 januari 1952 anført bland annat följande.

Till tulltaxenr 389—390 synas samtliga i konventionen avsedda kartor kunna hänföras. Förekomsten av reklamtext, icke upptagande mer än 25 % av ytinnehållet, torde nämligen tulltekniskt icke hindra att varorna betraktas såsom kartor. (Är reklamtexten övervägande torde varorna böra tulltaxeras enligt tulltaxenr 393 eller 394). En anslutning till konventionen kommer följaktligen att medföra tullfrihet för flertalet till tulltaxenr 389 hänförliga kartor. Vid sådant förhållande har av praktiska skäl tullfrihet föreslagits för alla kartor. De ha upptagits i ett och samma tulltaxenummer.

Därest tullfrihet stadgas i tulltaxan för samtliga kartor med svensk text, bör ordet »kartor» utgå ur 5 § z) tulltaxeförordningen.

Den tullfrihet, som föreskrives i konventionen beträffande vissa handgjorda avtryck [Bilaga B (ii)], bör lämpligen åstadkommas på det sätt, att i tulltaxenr 1150, som omfattar konstnärsarbeten m. m., upptages »av konstnär egenhändigt signerade grafiska blad». Då enligt vad tillfrågade sakkunniga under hand meddelat numrering av dylika arbeten mycket sällan förekommer och med hänsyn även till svårigheten att avgöra om ett grafiskt blad numrerats av konstnären själv, föreslås att tullfriheten utsträcker sig till gälla även sådana onummerade grafiska blad, som i övrigt uppfylla de i konventionen föreskrivna villkoren. Dessa villkor ha icke intagits i tulltaxetexten. De kunna lämpligen återgivas i den av generaltullstyrelsen utfärdade varuhandboken till tulltaxeförordningen och tulltaxan.

I en till tulltaxenr 1150 fogad anmärkning föreskrives att infattade målningar, ritningar och teckningar skola draga den för ramen bestämda tullen. Enligt vad som angivits i förut nämnda promemoria [Bilaga B (i)] skulle emellertid tull kunna uttagas endast för ramen. I anledning härav har viss ändring föreslagits med avseende å lydelsen av nämnda anmärkning.

Enligt konventionen skola antikviteter, vilkas ålder överstiger ett hundra år, vara fria från tull. Sådana föremål äro för närvarande icke särskilt upp-

tagna i tulltaxan utan tulltaxeras efter beskaffenheten i övrigt. Med hänsyn till att ifrågavarande antikviteter i stor utsträckning utgöra handelsvaror, för vilka statistiska uppgifter äro önskvärda, böra de intagas i tulltaxan, lämpligen under nytt tulltaxenr (1150 ¹/₂).

I anm. 1 till nr 723—724 föreskrives, att enligt dessa nummer tulltaxeras, där icke annorlunda är särskilt stadgat, alla arbeten av guld, silver eller platina, även om desamma kunna hänföras jämväl under annat nummer i tulltaxan. Då konventionen synes böra tillämpas på nämnda antikviteter, även om de äro tillverkade av ädel metall, har i anledning av nyssnämnda anmärkning orden »även av ädel metall» intagits i tulltaxetexten.

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 5 mars 1948 om försäljningsskatt skola de varor, vilka äro hänförliga till statistiska nummer, som upptagits i den vid förordningen fogade förteckningen, vid införsel beläggas med försäljningsskatt. Vissa av dessa varor torde bliva hänförliga till det nya tulltaxenumret för antikviteter och komma därigenom att bliva befriade från försäljningsskatt.

Statens handels- och industrikommission har ansett, att de i konventionen föreslagna lättnaderna i fråga om kvantitativa importrestriktioner icke syntes utgöra hinder att från svensk sida biträda konventionen. Beträffande i Artikel II, 1 f) (ii) och Artikel III omförmälda varor har kommissionen dock förutsatt, att tullverket först löser de i samband med tullfriheten uppkommande spörsmålen. Kommissionen har i anslutning härtill anfört följande.

Artikel II, 1 a)—d), avser enligt ordalydelsen »books and publications». Av dessa varor äro böcker, musiknoter, tidningar, tidskrifter, modejournaler och kartor oavsett mottagaren redan upptagna på svensk generell fri-lista. Vad som avses med »publications» är i viss mån osäkert. I de flesta fall torde härmed avses sådana varor, som hänföras till någon av ovan uppräknade licensfria positioner. I ett fåtal fall torde också kunna avses vissa slag av planschverk, stat. nr 888, eller tryckalster, ej särskilt nämnda, stat. nr 891, för vilka generell licensfrihet icke gäller. Sådana varor äro emellertid upptagna på den gentemot de flesta OEEC-länderna gällande fri-listan (B-licenslistan). I de fall då ovan angiven licensfrihet resp. automatiskt beviljande av importlicenser icke förekommer, möter inget hinder från kommissionens sida att importlättnad medges i den utsträckning, som anges i Artikel II, 1 a)—d).

Artikel II, 1 e) har sin motsvarighet i 5 § z) tulltaxeförordningen. Enligt nämnda författningsrum åtnjutes tullfrihet för tryckalster, härunder inbegripna kartor, bilder, planschverk samt med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, vilka hava till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder, allt dock på villkor att tryckalstren äro ämnade att här i riket kostnadsfritt utdelas samt att de införas från land, som medger Sverige motsvarande förmån. Jämlikt 3 § kungörelsen den 14 mars 1947, nr 82, angående allmänt importförbud erfordras icke importlicens för bl. a. vara, som införes under sådana förhållanden att 5 § tulltaxeförordningen är tillämplig å densamma. Då 5 § z) tulltaxeförordningen väl synes täcka det i Artikel II, mom. 1 e) avsedda fallet, följer sålunda att redan med nuvarande bestämmelser import från de länder, som ansluta sig till överenskommelsen, automatiskt kommer att kunna ske licensfritt.

Av de i Artikel II, 1 f) angivna artiklarna för blinda är s. k. blindskrift [mom. f) (i)], upptagen på den generella svenska importfrilistan.

De artiklar, som avses under mom. f) (ii), äro mera vagt definierade. Samma definition återfinnes under avd. E (ii) i det bihang till överenskommelsen, vari uppräknas de varuslag för vilka tullfrihet skall medgivas. I den mån tullverket kan medgiva tullfrihet för sådana varor möter inget hinder från kommissionens sida att importlättnad medges i avsedd omfattning.

Den i Artikel II, 2 intagna föreskriften om viss övrig lättnad »as far as possible» i fråga om importregleringen står helt i samklang med de liberaliseringsåtgärder, som redan vidtagits inom OEEC (på svensk sida s. k. B-licensiering för ett flertal varuslag).

Artikel III avhandlar importlättnader för visst slag av utställningsgods. Jämlikt 8 § 1 mom. a) och 3 mom. tulltaxeförordningen jämfört med 3 § b) kungörelsen den 14 mars 1947, nr 82, angående allmänt importförbud erfordras icke importlicens för varor, som inkomma för att förevisas såsom utställningsföremål och därefter återutföras. I detta fall kunna givetvis tolkningssvårigheter uppstå med hänsyn till införseln av vissa av de varor, som angivas i bihanget till överenskommelsen. I den mån tullverket kan lösa frågan om temporär tullfrihet för varorna, har kommissionen inget att erinra mot avsedd importlättnad.

I vad avser kvantitativa importrestriktioner synes sålunda enligt kommissionens uppfattning hinder icke möta att från svensk sida biträda förslaget till överenskommelse. Beträffande i Artikel II, 1 f) (ii) och i Artikel III omförmälda varor förutsättes dock att tullverket först anser sig kunna lösa de i samband med tullfriheten uppkommande spörsmålen.

Valutakontoret har uttalat, att, i den mån import till Sverige av »educational, scientific and cultural material» endast kunde ske mot importlicens, erforderlig valuta tilldelades inom ramen för vederbörlig licens samt att, därest importen kunde ske utan importlicens, valutatilldelning lämnades för likvidering av verkställt inköp.

Föreliggande konvention syntes i detta avseende icke innebära vidare åtaganden för de stater, som anslöte sig till överenskommelsen än att — åtminstone i vad avsåge valutatilldelning för sådan import av här ifrågasvarande varor, som icke erfordrade importlicens — nuvarande svenska praxis torde vara minst lika liberal som nämnda åtaganden.

Beträffande till ifrågasvarande område hänförliga royaltybetalningar från Sverige tillämpade valutakontoret för närvarande den praxis, att sådana betalningar i allmänhet beviljades till mjukvalutaländer, medan viss återhållsamhet iakttoges vid transferering till hårdvalutaländer. Valutakontoret vore icke berett att ändra denna praxis.

T. f. chefen för statens biografbyrå har framhållit, att ur de synpunkter biografbyrån hade att företräda syntes intet vara att erinra mot konventionen.

Den synes icke komma att inverka på gällande bestämmelser i svenska biograförordningen, vare sig föreskrifterna om granskningstaxor eller stadgandena efter vilka grunder film eller filmdelar bör tillåtas eller förbjudas för offentlig visning.

Biografbyrån kan icke nu, innan planerna närmare utformats, ta ställning till de i förslagets Annex C moment i omnämnda »kompetenta myndigheterna», som avses skola medge rätt till tullfri import. Ej heller till tillvägagångssättet, vid vilket filmens kulturella, undervisande och vetenskapliga karaktär skall fastställas.

Enligt av svenska unescorådet lämnad uppgift ha hittills 24 stater anslutit sig till ifrågavarande konvention, nämligen Afganistan, Belgien, Bolivia, Brittiska Riket, Colombia, Dominikanska Republiken, Ecuador, Egypten, Filippinerna, Frankrike, Grekland, Guatemala, Haiti, Iran, Israel, Jugoslavien, Kina, Luxemburg, Nederländerna, Nya Zeeland, Pakistan, Salvador, Schweiz och Thailand.

Enligt beslut den 29 juni 1951 har Kungl. Maj:t — under förbehåll om riksdagens godkännande — för sin del godkänt förenämnda konvention.

Departementschefen. Unescos strävanden att undanröja förefintliga hinder för ett fritt utbyte av materiel, avsedd för undervisnings-, vetenskapliga och kulturella ändamål, anser jag förtjäna allt stöd från Sveriges sida. Den svenska inställningen till dylika strävanden har ju sedan länge varit tillmötesgående. Åtskilliga av de ändamål, som den av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagna »Agreement on the importation of educational, scientific and cultural materials» tar sikte på, torde sålunda kunna tillgodoses inom ramen av nuvarande svenska bestämmelser och praxis. De åtaganden därutöver, som Sverige skulle behöva göra vid en anslutning till konventionen, synas mig icke alltför betydande. De i ärendet hörda myndigheterna, generaltullstyrelsen, statens handels- och industrikommision, valutakontoret och t. f. chefen för statens biografbyrå, ha icke haft någon erinran mot en anslutning från Sveriges sida. Jag anser mig därför böra förorda, att Sverige ansluter sig till ifrågavarande konvention.

För att möjliggöra Sveriges fulla anslutning till konventionen erfordras vissa författningsändringar. I fråga om utformningen av dessa ändringar ansluter jag mig till generaltullstyrelsens förslag. I överensstämmelse härmed har inom finansdepartementet utarbetats dels förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) dels förslag till ändrad lydelse av den vid tulltaxeförordningen fogade tulltaxan.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

- a) för sin del godkänna Sveriges anslutning till den av Unescos generalkonferens den 17 juni 1950 antagna konventionen angående importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär;
- b) antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316)*;
- c) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall i nedan angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.

		Tull för 100 kg kronor
389—390	Kartor; ävensom glober, alla slag..... Bilder, ej särskilt nämnda, anbragta å papp, papper eller pappersmassa, oinfattade, eller med infattning av dessa ämnen:	fria
392	----- andra slag; ävensom dekalkomanier samt med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, oavsett be- arbetningen..... E <i>Anm. 1.</i> ----- <i>Anm. 2.</i> -----	100: —
1150	Konstnärarbeten, härunder inbegripna målningar (tav- lor), alla slag, och modeller till konstnärarbeten samt av konstnär egenhändigt signerade grafiska blad; även- som ritningar och kopior därav samt teckningar ..... <i>Anm.</i> Inkomma till detta nummer hänförliga målningar, gra- fiska blad, ritningar och teckningar infattade i ram, skola ra- marna tulltaxeras särskilt för sig.	fria
1150 ^{1/2}	Antikviteter, även av ädel metall, med en ålder av över ett hundra år	fria
1151	-----	

d) förklara, att de föreslagna ändringarna i tulltaxan skola träda i kraft den 1 juli 1952.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Nils Fjellander.

Bilaga.

(Översättning)

Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur.

Överenskommelse angående importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär.

Företal.

De Avtalsslutande Staterna,

vilka beakta att det fria utbytet av idéer och kunskaper och, i allmänhet, att den vidast möjliga spridning av de av civilisationerna använda olika formerna av uttrycksmedel äro av vital betydelse både för intellektuellt framåtskridande och internationell förståelse och följaktligen för upprätthållande av världsfred;

vilka beakta att detta utbyte i första hand verkställes medelst böcker, publikationer och materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär;

vilka beakta att stadgan för Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur manar till samarbete mellan nationerna inom alla områden av intellektuell verksamhet inbegripet »utväxling av publikationer, föremål av konstnärligt och vetenskapligt värde samt annat informationsmaterial» och vidare föreskriver, att organisationen skall »medelst alla slag av massupplysning främja folkens kännedom om och förståelse för varandra och i sådant syfte föreslå lämpliga internationella överenskommelser för att underlätta fritt utbyte av tankar och kunskaper i ord och bild»;

erkänna att dessa syften komma att verksamt främjas av en internationell överenskommelse för underlättandet av fritt utbyte av böcker, publikationer och materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär; och

hava därför träffat överenskommelse om följande bestämmelser.

Artikel I.

1. De Avtalsslutande Staterna förbinda sig att icke införa tull eller andra avgifter på eller i samband med importen av:

a) i bilaga A till denna överenskommelse uppräknade böcker, publikationer och dokument;

b) i bilagorna B, C, D och E till denna överenskommelse uppräknad materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär; vilka härröra från annan Avtalsslutande Stat, såvida ej annat följer av i ifrågavarande bilagor intagna villkor.

2. Bestämmelserna i punkt 1 i denna Artikel skola icke hindra någon Avtalsslutande Stat från att belägga importerad materiel med:

a) interna skatter eller andra interna pålagor av något slag, vilka pålägg

gas vid importen eller därefter, och vilka icke överstiga dem, som direkt eller indirekt tillämpas i fråga om liknande inhemska produkter.

b) andra avgifter och pålagor än tullavgifter, vilka påläggas av statliga organ vid eller i samband med import, och vilka till sitt belopp äro begränsade till den ungefärliga kostnaden för gjorda tjänster, och vilka icke innebära vare sig ett indirekt skydd för inhemska produkter eller en importbeskattning för inkomständamål.

Artikel II.

1. De Avtalsslutande Staterna förbinda sig att ställa erforderliga licenser och/eller utländsk valuta till förfogande för importen av följande artiklar:

a) böcker och publikationer, som äro avsedda för allmänna bibliotek och samlingar samt för bibliotek och samlingar tillhörande allmänna institutioner för undervisning, forskning eller kultur;

b) officiella statliga publikationer, d. v. s. officiella, parlaments- och administrativa dokument, som publicerats i deras ursprungsland;

c) böcker och publikationer från Förenta Nationerna eller något av dess särskilda organ;

d) böcker och publikationer, mottagna av Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur och kostnadsfritt distribuerade av nämnda organisation eller under dess överinseende;

e) kostnadsfritt utsända och distribuerade publikationer, avsedda att främja turisttrafik utanför importlandet;

f) artiklar för blindas:

(i) böcker, publikationer och dokument av alla slag i s. k. blindskrift;

(ii) andra artiklar, särskilt avsedda för hjälp åt blindas i vad avser undervisning, vetenskap eller kultur, därest artiklarna importeras direkt av institutioner eller organisationer, för de blindas välfärd, vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av dylika artiklar.

2. De Avtalsslutande Stater, vilka vid någon tidpunkt tillämpa kvantitativa restriktioner och valutakontroll, förbinda sig, att så långt möjligt är, bevilja utländsk valuta och licenser, vilka äro nödvändiga för importen av annan materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär och i synnerhet den i bilagorna till denna Överenskommelse åsyftade materielen.

Artikel III.

1. De Avtalsslutande Staterna förbinda sig att på allt sätt underlätta importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär, vilken uteslutande importeras för förevisning vid av vederbörande myndigheter i importlandet godkänd, offentlig utställning och för senare reexport. Detta underlättande skall omfatta beviljande av erforderliga licenser och befrielse från tullar och interna skatter och pålagor av alla slag i samband med importen med undantag av avgifter och pålagor motsvarande den ungefärliga kostnaden för gjorda tjänster.

2. Intet i denna artikel skall hindra importlandets myndigheter att vidtaga sådana åtgärder, som kunna vara nödvändiga för att säkerställa en re-export av ifrågakvarande materiel efter dess förevisning.

Artikel IV.

De Avtalsslutande Staterna förbinda sig att så långt det är möjligt:

a) fortsätta sina gemensamma ansträngningar att med alla medel främja en fri omsättning av materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell

karaktär och att upphäva eller inskränka alla restriktioner i fråga om denna fria omsättning vilka icke åsyftas i denna överenskommelse;

b) förenkla det administrativa förfarandet i fråga om importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär;

c) underlätta ett snabbt och betryggande tullförfarande i fråga om materiel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär.

Artikel V.

Intet i denna Överenskommelse skall beröra de Avtalsslutande Staternas rätt att i överensstämmelse med sin lagstiftning vidtaga åtgärder för att förhindra eller begränsa importen eller omsättningen efter importen av artiklar på grunder direkt hänförliga till nationell säkerhet, allmän ordning och allmän sedlighet.

Artikel VI.

Denna Överenskommelse skall icke ändra eller beröra lagar och förordningar i någon Avtalsslutande Stat eller någon av dess internationella avtal, konventioner, överenskommelser eller proklamationer ifråga om copyright, firmamärken eller patent.

Artikel VII.

Med reservation för bestämmelserna i tidigare konventioner rörande tvisters biläggande, vilka de Avtalsslutande Staterna må hava undertecknat, förbinda sig de Avtalsslutande Staterna att anlita underhandlingar eller förlikning i syfte att bilägga varje tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av denna Överenskommelse.

Artikel VIII.

I fall av tvist mellan Avtalsslutande Stater i fråga om importerad materiels undervisnings-, vetenskapliga eller kulturella karaktär må de berörda Parterna efter gemensam överenskommelse hänskjuta tvisten till Generaldirektören för Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur för erhållande av ett rådgivande yttrande.

Artikel IX.

1. Denna Överenskommelse, vars engelska och franska texter hava lika vitsord, skall dateras denna dag och finnas tillgänglig för undertecknande av alla Medlemsstater i Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur, alla Medlemsstater i Förenta Nationerna och varje stat, som icke är medlem och till vilken en inbjudan kan hava riktats av Exekutivkommittén inom Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur.

2. Överenskommelsen skall ratificeras på Signatärmakternas vägnar i överensstämmelse med deras konstitutionella förfarande.

3. Ratifikationsinstrumenten skola deponeras hos Förenta Nationernas Generalsekreterare.

Artikel X.

De i punkt 1 i artikel IX åsyftade staterna må godkänna denna Överenskommelse fr. o. m. den 22 november 1950. Godkännandet skall träda i kraft vid deponerandet av ett formellt instrument hos Förenta Nationernas Generalsekreterare.

Artikel XI.

Denna Överenskommelse skall träda i kraft den dag, då Förenta Nationernas Generalsekreterare erhållit instrument rörande ratifikation eller godkännande från tio stater.

Artikel XII.

1. De Stater, vilka äro anslutna till denna överenskommelse vid dagen för dess ikraftträdande, skola, var och en, vidtaga alla erforderliga åtgärder för dess fulla tillämpning inom en tidrymd av sex månader efter denna dag.

2. I fråga om Stater, vilka må deponera sina instrument rörande ratifikation eller godkännande efter dagen för Överenskommelsens ikraftträdande, skola dessa åtgärder vidtagas inom en tidrymd av tre månader från dagen för deponerandet.

3. Inom en månad efter utgången av de i punkterna 1 och 2 i denna artikel nämnda tidrymder skola denna Överenskommelses Avtalsslutande Stater underställa Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur en rapport över de åtgärder, vilka de vidtagit för en fullt effektiv tillämpning.

4. Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur skall överlämna denna rapport till denna Överenskommelses alla Signatärstater och till Internationella Handelsorganisationen (tillsvidare till dess Interimskommission).

Artikel XIII.

Varje Avtalsslutande Stat må vid tiden för undertecknandet eller deponerandet av instrument rörande ratifikation eller godkännande, eller vid vilken tid som helst därefter, genom notifikation till Förenta Nationernas Generalsekreterare förklara, att denna Överenskommelse skall utsträckas till alla eller några av de territorier, för vilkas utlandsförbindelser denna Avtalsslutande Stat är ansvarig.

Artikel XIV.

1. Två år efter dagen för denna Överenskommelses ikraftträdande må varje Avtalsslutande Stat för sig själv eller för något av de områden för vilket utlandsförbindelser denna Avtalsslutande Stat är ansvarig, uppsäga denna Överenskommelse medelst ett hos Förenta Nationernas Generalsekreterare deponerat skriftligt instrument.

2. Uppsägningen skall träda i kraft ett år efter mottagandet av uppsägningsinstrumentet.

Artikel XV.

Förenta Nationernas Generalsekreterare skall underrätta de i punkt 1 i artikel IX åsyftade staterna liksom även Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur och Internationella Handelsorganisationen (tillsvidare dess Interimskommission) om det i artiklarna IX och X föreskrivna deponerandet av instrumenten rörande ratifikation och godkännande liksom även om de i artiklarna XIII respektive XIV gjorda notifikationerna och uppsägningarna.

Artikel XVI.

På begäran av en tredjedel av denna Överenskommelses Avtalsslutande Stater skall Generaldirektören för Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur på dagordningen för nästa sammanträde

med denna organisations generalkonferens uppsätta frågan om sammankallande av ett möte för en revision av denna Överenskommelse.

Artikel XVII.

Bilagorna till denna Överenskommelse och dess protokoll göras härmed till en integrerande del av denna Överenskommelse.

Artikel XVIII.

1. I enlighet med Artikel 102 i Förenta Nationernas Stadga skall denna Överenskommelse registreras hos Förenta Nationernas Generalsekreterare på dagen för dess ikraftträdande.

2. Till stadfästande härav hava undertecknade med vederbörligt bemyndigande undertecknat denna Överenskommelse på sina respektive regeringars vägnar,

vilket skedde i _____ den _____ dagen i _____ i ett enda exemplar, vilket skall förbli deponerat i Förenta Nationernas arkiv och varav bestyrkta avskrifter skola överlämnas till alla de i punkt 1 i artikel IX åsyftade Staterna liksom även till Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur och Internationella Handelsorganisation (tillsvidare till dess Interimskommission).

BILAGA A.

Böcker, publikationer och dokument.

- (i) Tryckta böcker.
- (ii) Tidningar och tidskrifter.
- (iii) Böcker och dokument, framställda genom annat mångfaldigande än tryckning.
- (iv) Officiella statliga publikationer, d. v. s. officiella, parlaments- och administrativa dokument, utgivna i ursprungslandet.
- (v) Reseaffischer och reselitteratur (broschyrer, resehandböcker, tidtabeller, prospekt och liknande publikationer), illustrerade eller icke, inbegripet sådana som utgivits av privata kommersiella företag, med uppgift att stimulera till resor utanför importlandet.
- (vi) Publikationer avsedda att stimulera till studier utanför importlandet.
- (vii) Manuskript, även maskinskrivna.
- (viii) Kataloger över böcker och publikationer, vilka saluföras av förläggare och bokhandlare, etablerade utanför importlandet.
- (ix) Kataloger över film, upptagningar eller annan bild- och ljudmateriel med undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär, vilka utgivas av eller för Förenta Nationerna eller något av dess särskilda organ.
- (x) Musiknoter, i manuskript, tryckta eller reproducerade genom annat dupliceringsförfarande än tryckning.
- (xi) Geografiska, hydrografiska eller astronomiska kartor och kort.
- (xii) Arkitekt-, industri- eller ingenjörstekniska utkast och ritningar samt reproduktioner av dessa, avsedda för studieändamål vid undervisningsanstalter eller vetenskapliga institutioner, vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av artiklar av nu nämnt slag.

Av bilaga A föranledd frihet från tull och avgifter hänför sig icke till:

- a) Skrivmaterialier;
- b) Böcker, publikationer och dokument (med undantag av ovan angivna kataloger, reseaffischer och reselitteratur) huvudsakligen publicerade för annonsändamål av eller för ett privat kommersiellt företag;
- c) Tidningar och tidskrifter i vilka annonsmaterialet upptager mer än 70 % av utrymmet;
- d) Alla andra artiklar (med undantag av ovan angivna kataloger) inom vilka annonsmaterialet överstiger 25 % av utrymmet. I fråga om reseaffischer och reselitteratur skall detta procenttal endast hänföra sig till privat kommersiellt annonsmaterial.

BILAGA B.

Konstverk och kollektionsföremål av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär.

- (i) Målningar och teckningar, härunder inbegripna kopior utförda helt för hand men ej fabriksdekorerade varor.
- (ii) För hand gjorda avtryck, framställda medelst handgraverade eller handetsade block, plattor eller annan materiel samt signerade och numrerade av konstnären.
- (iii) Originalverk av staty- eller skulpturkonst, i figur, i relief eller i gravering, häri ej inbegripet masstillverkade kopior och vanliga hantverksarbeten av kommersiell karaktär.
- (iv) Kollektions- och konstföremål, avsedda för offentliga gallerier, museer och andra offentliga institutioner, vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av artiklar av nämnt slag, icke avsedda för återförsäljning.
- (v) Samlingar och kollektionsföremål inom sådana vetenskapliga områden som anatomi, zoologi, botanik, mineralogi, paleontologi, arkeologi och etnografi, icke avsedda för återförsäljning.
- (vi) Antikviteter (föremål, som äro över 100 år gamla).

BILAGA C.

Bild- och ljudmateriel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär.

- (i) Film, filmremsor, mikrofilm och skioptikonbilder av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär, när varorna importeras av organisationer (häri inbegripet, efter importlandets gottfinnande, radioorganisationer), vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av dylika varor, därest varorna uteslutande äro avsedda för förevisning av dessa organisationer eller av andra offentliga eller privata undervisnings-, vetenskapliga eller kulturella institutioner eller sammanslutningar, godkända av nämnda myndigheter.
- (ii) Journalfilmer (med eller utan tonspår) skildrande händelser av allmänt nyhetsvärde vid tiden för importen och importerade antingen som negativ (exponerade och framkallade) eller som positiv (kopierade och framkallade) när de importeras av organisationer (häri inbegripet, efter importlandets gottfinnande, radioorganisationer), vilka

- av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av sådana filmer, under förutsättning att den fria införseln kan begränsas till två kopior av varje film för kopieringsändamål.
- (iii) Ljudåtergivningsmateriel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär, avsedd att användas uteslutande inom offentliga eller privata undervisnings-, vetenskapliga eller kulturella institutioner eller sammanslutningar (här inbegripet, efter importlandets godkännande, radioorganisationer), vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av artiklar av nämnt slag.
  - (iv) Film, filmremsor, mikrofilm och ljudåtergivningsmateriel av undervisnings-, vetenskaplig eller kulturell karaktär, framställda av Förenta Nationerna eller något av dess särskilda organ.
  - (v) Mönster, modeller och planscher, avsedda att användas uteslutande för demonstrations- och undervisningsändamål inom offentliga eller privata undervisnings-, vetenskapliga eller kulturella institutioner, vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av artiklar av nämnt slag.

BILAGA D.

Vetenskapliga instrument eller apparater.

Vetenskapliga instrument eller apparater, uteslutande avsedda för undervisningsändamål eller rent vetenskaplig forskning under förutsättning:

a) att sådana vetenskapliga instrument eller apparater äro avsedda för offentliga eller privata vetenskapliga institutioner eller undervisningsanstalter, vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av artiklar av nämnt slag, samt att de användas under dessa institutioners kontroll och ansvar;

b) att instrument eller apparater av fullt motsvarande vetenskapligt värde icke tillverkas i importlandet.

BILAGA E.

Materiel för blinda.

- (i) Böcker, publikationer och dokument av alla slag i s. k. blindskrift.
- (ii) Andra artiklar särskilt avsedda för hjälp åt blinda i vad avser undervisning, vetenskap eller kultur, därest artiklarna importeras direkt av institutioner eller organisationer för de blindas välfärd, vilka av vederbörande myndigheter i importlandet erhållit tillstånd till tullfri införsel av dylika artiklar.

Protokoll i anslutning till överenskommelsen om importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär.

De Avtalsslutande Staterna hava i syfte att underlätta Amerikas Förenta Staters anslutning till Överenskommelsen om importen av materiel av undervisnings-, vetenskaplig och kulturell karaktär träffat överenskommelse om följande:

1) Amerikas Förenta Stater skola hava rätt att ratificera denna Överenskommelse i enlighet med Artikel IX eller att godkänna den i enlighet med Artikel X med inbegripande av nedanstående reservation.

2) För den händelse Amerikas Förenta Stater ansluter sig till denna Överenskommelse med den i föregående punkt 1 gjorda reservationen, må bestämmelserna i denna reservation åberopas av Amerikas Förenta Staters regering gentemot alla denna Överenskommelses Avtalsslutande Stater eller av varje Avtalsslutande Stat gentemot Amerikas Förenta Stater under förutsättning att varje enligt en sådan reservation vidtagen åtgärd skall tillämpas på en icke diskriminatorisk grundval.

(Reservationens lydelse)

a) Om såsom en följd av de förpliktelser en Avtalsslutande Stat i enlighet med denna Överenskommelse åtagit sig, någon produkt, som denna Överenskommelse avser, importerats till en Avtalsslutande Stats territorium i sådana relativt ökade kvantiteter och under sådana villkor, att den orsakar eller hotar att åstadkomma allvarligt men för den inhemska industrien inom detta territorium, vilken framställer liknande eller direkt konkurrerande produkter, skall den Avtalsslutande Staten på de villkor, varom bestämmelser givas i ovanstående punkt 2, hava frihet att, i fråga om en sådan produkt och i den utsträckning och under den tid, som må vara nödvändig för att förhindra eller råda bot för en sådan skada, tills vidare helt eller delvis uppskjuta varje förpliktelse i enlighet med denna Överenskommelse i fråga om sådan produkt.

b) Innan någon Avtalsslutande Stat vidtager åtgärder i enlighet med bestämmelserna i ovanstående punkt a), skall den skriftligen lämna Förenta Nationernas Organisation för Uppfostran, Vetenskap och Kultur meddelande så långt i förväg som må vara möjligt samt giva Organisationen och till denna Överenskommelse Anslutna Stater tillfälle att samråda i fråga om den föreslagna åtgärden.

c) Under kritiska förhållanden, där uppskov skulle åstadkomma skada, för vilken det skulle vara svårt att råda bot, må åtgärd i enlighet med ovan nämnda punkt a) vidtagas provisoriskt utan föregående samråd, under villkor att samråd kommer till stånd omedelbart efter åtgärdens vidtagande.